

Négytagú bizottság elé állították a munkás-pénztár összes betegét.

Huszonöt százaléktól megvonták a táppénzt. — Felülvizsgálat, mert sok a táppénz

Néhány nap óta meglehetősen izgalommal tárgyalják munkás és munkaadói körökben, hogy a betegsegélyző pénztár egy felülvizsgálati bizottság elé állítja mindazokat a betegeket, akik az eddigi vélemények alapján táppénzt kaptak és sokszor munkaképeseknek nyilvánítja azokat az embereket is, akik határozatlan gyöngének és munkaképtelenségnek érzik még magukat, sokszor megvonja a táppénzt azoktól is, akiket a kezelőorvos még nem talált a hosszabb kezelés után alkalmasnak arra, hogy beálljanak a gépek és szerszámok közé.

Ez az intézkedés élénk feltűnést keltett és különböző körökben azzal igyekeztek megmagyarázni, hogy a pénztár szabadulni kíván a sok táppénzfizetéstől. A munkásság körében hivatkoztak arra, hogy voltak esetek, amikor a felülvizsgálatról elbocsátott beteg kiptelen volt dolgozni munkahelyén, esetleg elszédült, esetleg mds hol, mds orvosok azt állapították meg, hogy még kiptelen dolgozni és rendszeres, állandó kezelésre van szüksége. Hangsúlyozták azt is, hogy a kezelőorvosnak, aki heteken át szoros kontaktusban volt a beteggel, jobban, alapszámban kell ismerie azt, mint annak a bizottságnak, amely a felülvizsgálat alkalmából látja először. Ezek az intézkedések sok izgalomra, panaszra és vitára adtak alkalmat, ezért a Délmagyarországi munkatársa szükségesnek tartotta, hogy informálódjon illetékes helyeken ebben az ügyben.

Információnk szerint a nagy izgalmat keltő bizottság felállítására az adott közvetlen okot, hogy legutóbbi kérdést intéztek a pénztárhoz abban az irányban, hogy miért fizetnek ki olyan sok táppénzt, mi ennek az oka és mit lehet ez ellen tenni — a tagok jogainak megcsorbitása nélkül. Az elmúlt évben ugyanis 20 000 körül volt a szegedi pénztár taglétszáma. A táppénzesek száma pedig áprilisban nem volt több 250-nél. Ezzel szemben az idén, áprilisban a tagok száma nem változott, — a táppénzes betegek száma túlhaladja a 750-et. Illetékesek meggyőződése szerint ezt pedig nemcsak a leromlott viszonyok okozzák, hanem az is, hogy a nagy munkanélküliség miatt táppénzzel próbálják maguknak megszerezni a kenyérmorzsákat a szerencsétlen munkanélküliek.

Erre azután összeállították a felülvizsgálati bizottságot, amely végigvizsgálta minden táppénzes beteget, a délutáni órákban maga elé rendelve. A felülvizsgálat szombaton estig tartott és meg lehet állapítani, hogy

a táppénzesek mintegy 20—25 százaléktól utasította el a bizottság.

A bizottság ezzel befejezte munkáját és a pénztár lényegesen kevesebb táppénzt fizet ki hétfőtől kezdve. A munkásbiztosítóban arra az érvre, hogy a kezelőorvos sokkal jobban ismeri a betegeket, mint a bizottság, amely először látja, azt mondják, hogy a bizottságban szakorvosok ülnek, akik szavazással döntenek a felülvizsgálat után.

A munkásság körében azonban izgatottan tárgyalják a dolgokat, abban sérelmet látnak és hivatkoznak arra, hogy az elbocsátott emberek legnagyobb része nem képes dolgozni. Már pedig inkább néhány majdnem egészséges embernek is adok táppénzt, semhogy szenvedni és gyötrődni hagyják egyetlen embert is, aki tényleg beteg...

A Délmagyarországi munkatársa egyébként beszélt a kérdéssel Mayer Antal igazgatóval, valamint dr. Szilvák Péter főorvossal is. Ki-

jelentették, hogy a szegedi pénztár a törvény, a rendeletek és az utasítások értelmében jár el, szerintük, a pénztár és a tagok érdekében. Amennyiben valaki sérelmesnek találja magára nézve a bizottság döntését, mondja jegyzőkönyvébe, forduljon a bírósághoz, ítéletet kap.

A Délmagyarországi munkatársa erre a törvényes intenciókon alapuló feleltre egy kérdést tett fel:

— És mit csináljon az a munkás, akit a bizottság elbocsátott, de facto dolgozni nem tud még sem, miből éljen, miből adjon kenyeret családjának addig, míg hosszú hónapok múlva ítéletet kap?...

Erre a kérdésre a pénztár nem tudott feleletet adni.

A pénztár törvényesen jár el, szabályosan és paragrafusok alapján. De rossz bíró az, aki a törvénykönyvek betűit tud nem érzi meg az életet és nem látja az emberi törvényeket is.

Miszi és fent vannak itt a hibák. Nem azért van ma annyi táppénzes munkás, mert az emberek csálni akarnak és könnyen megélni, hanem azért, mert nincs kenyér, mert nincs munka, mert ez és a háború lezüllesztette a testi és lelki kondíciót.

Pusztító árvíz Moszkvában.

A Kreml faláig ér az ár.

Moszkva, április 24. A Néva folyó szombatán a város központjában kilépett a medréből. Az árvíz szintje elérte a Kreml falát. Az alacsonyabban fekvő városrészekben egész uccákat elöntött az árvíz. Ezekben a helyeken nagy jégtáblák uszkálnak.

Az árvíz nem érkezett váratlanul. Az idejében megtett intézkedések következtében az árvíz tetemesebb kárt nem okozott. Emberélet mind- eddig nem esett áldozatul. Az ár tovább is növekedik.

A lakosság nyolcvan százaléka analfabéta a tápéi réten...

Iskolát kap végre a tápéi rét.

A Tisza—Maros-szögében elterülő nagyterjedésű, ugynevezett „tápéi rét” eddig nem volt iskola. Ez a terület tulajdonképpen még a városhoz tartozik, de adminisztratív tekintetben Tápé község intézi a „rét” ügyes-bajos dolgait. A népes terület iskolaköteles gyermekei évtizedek óta nem járhatnak itt iskolába, úgy hogy a legutóbbi statisztika a tápéi réti lakosság lakosságát 80 százaléka analfabéta meg.

A teljesen magára hagyott lakosság már többször megmozdult, hogy iskolát kapjon. A háború előtti években már komoly kormányigérek hangzottak el, de jött a háború, amely

megakadályozott minden építkezést. Az építés ügyében a várost is megkereste az ottani lakosság, de a város Tápé községre hárította át az iskola felépítését. A község önértékelésére nem volt képes, úgy hogy egy teljes évtized múlt el anélkül, hogy egyetlenegy tápéi réti lakókételezett is megtanulhatott volna írni-olvasni.

Szombaton délután hosszas tanácskozás és tervezgetés után végre komoly lépések is történtek az iskola felépítése ügyében. Tápé község előjárósága ugyanis elhatározta, hogy felépíti a tápéi réti iskolát. A nagy megelégedést és megnyugvást keltő határozat után a

dolgoznunk, azokkal a fiatalabb gazdákkal, akik végigverekedték a háborút, országot-világot láttak, vasutat építettek a muszkának a Murman-pariton, vagy Turkesztánban, — azokkal könnyebben boldogulnánk. Csakhogy azoknak nincs szavuk a vének tanácsában. Itt kisértet, nagy-éztet, beförölt seb, megcsontult kar nem számít semmit. Várják ki az idejüket, döglük a ló, trükl a hám — így mondják azt magyarul, hogy le roi est mort, vive le roi — majd sor kerül rájuk is.

Ahogy ülünk az eperfák hűvösében és végignézek a kopasz fejeken, a gubancos fehér üstökökön, a bicskával faragott kemény arcon, jeruzsálemi Endre királyunk jut eszembe. Azt nyomorították meg szegényt ilyen nyakas magyarok, mikor az aranybullát kiadták vele. Csupa nádor-, országbíró-, zászlós-fej ez, csak éppen a lábakra kellene kordováncsizma és a galyakorcra pirosbársonytokos szablya. Az Árpád-kori suba, az megvan, de az meg a pogány Árpádok idejéből való lehet, talán már Lehel vezér annak a bőrébe törülgette a zsíros ujját, ami tudvalevőleg igen jól tesz a bőrnek. Most Futós Bárány Pál vacog az ősi subában, noha nemcsak a kánikula fut a kiszáradt vénseget, hanem a meleg hevület is. Még mindig ő a főszóvivő és őhozzá intézi a szót barátom, a mérnök is, aki számokkal bizonyítja neki, hogy mi minden jól lehet várni a kis vasutól.

— Azt mongya mög inkább, ócsább lösz-e a tojás, vagy drágább lösz? — akad bele egy pogácsaaimaképi országnagy.

— Hát persze, hogy olcsóbb lesz, — kolytyantja el az igazságot a mérnök.

— No ugy-e? — villan végig a pogácsa-

aimaképi gyík-szeme a többiekben. — Mög mondtam én, hogy azért csinálják az urak az egészet.

— Szamárságot mondtok kend, — tüzesedik neki a mérnök és elmagyarázza, hogy nemcsak a tojás lesz olcsóbb, ha vasuton vihetik be, hanem a nadrágszíj is olcsóbb lesz, ha vasuton hozzátják ki.

Igen szép közgazdasági studium volt. Smith Ádám bizonyosan nagy kedvét lelte volna benne, de mire a mérnök a végére ért, akkorára a vének fele eloldalgott s aki ülve maradt is a gypszélen, szívatlan lógatta fogatlan szájában a pipát.

Egy aszalkörteképi törzsfőnök elcsitotta magát.

— Nem ér az sömmit, mérnök ur. Nem vasut köll mán mi nekünk, hanem Szent Mihály lova.

No, gondoltam magamban, most már helyen vagyunk. A szívéhez kell a népnek beszélni, nem a fejéhez. Ha már az eschatológiánál tartunk, akkor én is szót kérek.

— Nézzék, embereim, még a halál is testhez állóbb lesz, ha belégyesülnek a vasutba. Öreg-papot lehet hozatni a városból, püspök-süvegben.

— Kis temetés, nagy halott-lor, tés ur! — szentenciázott rám az aszalkörteképi.

A siker teljes volt. Az ősz bajuszkok megreztek az alájuk bujó mosolytól és a pipák is fölpezsdülve szortyogtak. Futós Bárány Pál azonban kiköhenített a subából és az öreg bajuszkok megint komolyra berzedtek.

— Kérdőznék egyet az uraktól, ha möghallgálnak.

— Mondja mondja, Pál bátyám fordult vele számba a mérnök.

— Hát nézze, én tétőnté bent lakok a vá-

rosban, a házamban. A tehenek is bent telelnek. Eddig úgy vót, hogyha a takarmány elfogyott, akkor kitűzenem a bérősnék, hogy hozzon be egy szekér takarmányt, hát most mán aztán, hogy lössz az, ha vasut lössz?

— Hogy, hogy lesz?

— Hát a bérős ül be a gözösbé a szekérrel, vagy a tehenőket vasutaztatom ki a tanyára?

— De bolondokat beszél kend, bátya! Hát úgy lesz, mint eddig volt. Kitűzen kend a bérősnék, hogy hozzon be takarmányt.

— No látja! — kaptá föl az öreg a fejét. — De akkor mög mire való a vasut, na most is csak úgy lössz, mint azelőtt vót?

Itt aztán csakugyan meg kellett adni magunkat.

— Fogjon be, Márton! — kurjantott a mérnök mérgesen a kocsisunknak. Az Isten se tudná ezt az értetlen népet meggyőzni.

— No-no — mondták csendesen a vének —, hiszen mondtott szóbul ért az embör, nézzék.

Letappogták magukról a homokot, kiszedegették a ruhájuk aljába ragadt bojtortjánt s mire Márton előállt a kocsiával, Futós Bárány odafojtogott hozzánk.

— Nagyon sietnek?

— Szeretnénk délre oltthon lenni.

— Mondok, ha mögvárnák, még tisztát vőszünk egynehányan, bevihetnénk bennünket a polgármester urhoz. Látom, jó férős kocsiuk van.

— A polgármester urhoz? Hát mit akarnak kendtek tőle?

— Fölkérjük, hogyha mán rátoríték a kőré arra a vasutra, legalább egy mögállót nekünk is jutassanak belőle. Mindön okvetetlen.